C/2024/3997

17.7.2024.

P9_TA(2023)0270

2022. gada ziņojums par banku savienību

Eiropas Parlamenta 2023. gada 11. jūlija rezolūcija par 2022. gada ziņojumu par banku savienību (2022/2061(INI))

(C/2024/3997)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā 2022. gada 5. jūlija rezolūciju par 2021. gada ziņojumu par banku savienību ([1]),

— ņemot vērā Komisijas pasākumus saistībā ar Parlamenta 2022. gada 5. jūlija rezolūciju par 2021. gada ziņojumu par banku savienību,

— ņemot vērā Eiropas Centrālās bankas (ECB) 2022. gada 28. oktobra dokumentu *"Feedback on the input provided by the European Parliament as part of its "Resolution on Banking Union - Annual Report 2021""* ("Pārskats par Eiropas Parlamenta ieguldījumu, kas sniegts saistībā ar tā rezolūciju par 2021. gada ziņojumu par banku savienību"),

— ņemot vērā 2022. gada martā publicēto ECB gada pārskatu par uzraudzības darbību 2021. gadā,

— ņemot vērā Vienotās noregulējuma valdes (VNV) 2022. gada 28. novembra atbildi uz Parlamenta 2022. gada 5. jūlija rezolūciju par 2021. gada ziņojumu par banku savienību,

— ņemot vērā Eurogrupas 2022. gada 16. jūnija paziņojumu par banku savienības nākotni,

— ņemot vērā piecu priekšsēdētāju 2015. gada 22. jūnija ziņojumu "Eiropas ekonomiskās un monetārās savienības izveides pabeigšana",

— ņemot vērā Komisijas 2015. gada 24. novembra priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko groza Regulu (ES) Nr. 806/2014, lai izveidotu Eiropas noguldījumu apdrošināšanas sistēmu (COM(2015)0586),

— ņemot vērā Padomes 2022. gada 8. novembra paziņojumu presei "Banku sektors: Padome vienojas par nostāju attiecībā uz "Bāzele III" reformu īstenošanu",

— ņemot vērā Padomes 2022. gada 7. decembra paziņojumu presei "Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršana: Padome vienojas par nostāju attiecībā uz stingrāku noteikumu kopumu",

— ņemot vērā Komisijas 2022. gada 23. maija ziņojumu "Par Eiropas uzraudzības iestāžu (EUI) darbību" (COM(2022) 0228),

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 16. decembra paziņojumu "Ieņēmumus nenesošu aizdevumu problēmas risināšana pēc Covid-19 pandēmijas" (COM(2020)0822),

— ņemot vērā Eiropas Banku iestādes (EBI) 2022. gada 14. decembra tematisko pārskatu par banku mazumtirdzniecības produktiem piemērojamo nodevu un maksu pārredzamību un līmeni ES,

— ņemot vērā 2022. gada 9. decembrī publicētos EBI 2022. gada ES mēroga pārredzamības pārbaudes rezultātus,

— ņemot vērā 2022. gada 12. decembrī publicēto ECB ziņojumu par tās uzraudzības prioritātēm 2023.-2025. gadam,

— ņemot vērā 2022. gada 23. un 24. jūnijā notikušās VNV un ECB kopīgās konferences *"The test of time: Banking Union a decade on"* ("Laika pārbaude: banku savienība pēc desmit gadiem") rezultātus,

— ņemot vērā ECB Padomes 2022. gada 27. jūnija paziņojumu par Eiropas banku savienības iekļaušanu pasaules mēroga sistēmiski svarīgu banku novērtēšanas metodoloģijā,

([1]) OV C 47, 7.2.2023., 75. lpp.

— ņemot vērā ECB 2022. gada novembra dokumentu *"Financial Stability Review"* ("Finanšu stabilitātes pārskats"),

— ņemot vērā ECB 2020. gada 15. decembra Ieteikumu ECB/2020/62 par dividenžu sadali Covid-19 pandēmijas laikā un Ieteikuma ECB/2020/35 atcelšanu,

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2022/2554 (2022. gada 14. decembris) par finanšu nozares digitālās darbības noturību un ar ko groza Regulas (EK) Nr. 1060/2009, (ES) Nr. 648/2012, (ES) Nr. 600/2014, (ES) Nr. 909/2014 un (ES) 2016/1011 (Digitālās darbības noturības akts) ([2]),

— ņemot vērā ECB Uzraudzības valdes priekšsēdētāja *Andrea Enria* paziņojumus Parlamenta Ekonomikas un monetārajā komitejā 2022. gada 30. jūnijā un 2022. gada 1. decembrī notikušo uzklausīšanu laikā,

— ņemot vērā Finanšu stabilitātes padomes 2022. gada 21. novembra dokumentu *"2022 List of Global Systemically Important Banks (G-SIBs)"* ("Pasaules mēroga sistēmiski svarīgo banku *(G-SIB)* 2022. gada saraksts"),

— ņemot vērā VNV priekšsēdētājas *Elke König* paziņojumus Ekonomikas un monetārajā komitejā 2022. gada 13. jūlijā un 2022. gada 30. novembrī,

— ņemot vērā paziņojumus, kas tika pausti Ekonomikas un monetārās komitejas 2022. gada 24. oktobra atklātajā uzklausīšanā par Komisijas ierosinātajiem VNV priekšsēdētāja amata un vēl viena pastāvīga amata kandidātiem,

— ņemot vērā VNV 2022. gada 13. jūlija dokumentu *"Resolvability of Banking Union banks: 2021"* ("Banku savienības banku noregulējamība: 2021. gads"),

— ņemot vērā Eiropas Sistēmisko risku kolēģijas (ESRK) 2022. gada 22. septembra brīdinājumu par neaizsargātību Savienības finanšu sistēmā ([3]),

— ņemot vērā 2022. gada 2. novembrī publicētā ECB tematiskā pārskata *"Walking the talk: Banks gearing up to manage risks from climate change and environmental degradation"* ("No vārdiem pie darbiem: bankas gatavojas klimata pārmaiņu un vides degradācijas radīto risku pārvaldībai") rezultātus,

— ņemot vērā ESRK 2022. gada 21. novembra dokumentu *"Fiscal support and macroprudential policy – Lessons from the COVID-19 pandemic"* ("Fiskālais atbalsts un makroprudenciālā politika — Covid-19 pandēmijas laikā gūtā pieredze"),

— ņemot vērā ESRK 2022. gada 1. jūlija ziņojumu *"Monitoring systemic risks in the EU securitisation market"* ("Sistēmisko risku uzraudzība ES vērtspapīrošanas tirgū"),

— ņemot vērā ECB/ESRK Klimata risku uzraudzības grupas 2021. gada jūlija dokumentu *"Climate-related risk and financial stability"* ("Ar klimatu saistītais risks un finanšu stabilitāte"),

— ņemot vērā ECB 2021. gada novembra ziņojumu *"The state of climate and environmental risk management in the banking sector – Report on the supervisory review of banks' approaches to manage climate and environmental risks"* ("Stāvoklis klimata un vides risku pārvaldības jomā banku nozarē. Ziņojums par banku pieeju klimata un vides risku pārvaldībai uzraudzības pārbaudi"),

— ņemot vērā Bāzeles Banku uzraudzības komitejas 2022. gada 16. decembra standartus par kriptoaktīvu aktīvu riska darījumu prudenciālo režīmu,

— ņemot vērā Bāzeles Banku uzraudzības komitejas 2022. gada 15. jūnija dokumentu *"Principles for the effective management and supervision of climate-related financial risks"* ("Ar klimatu saistīto finanšu risku efektīvas pārvaldības un uzraudzības principi"),

— ņemot vērā Eiropas Revīzijas palātas 2022. gada 30. novembra ziņojumu ar nosaukumu "Ziņojums par jebkādām iespējamām saistībām, kas izriet no šajā regulā paredzēto Vienotās noregulējuma valdes, Padomes un Komisijas uzdevumu īstenošanas 2021. finanšu gadā",

— ņemot vērā EUI Apvienotās komitejas ziņojumu par riskiem un neaizsargātību ES finanšu sistēmā — 2022. gada marts (JC 2022 09), kas publicēts 2022. gada 13. aprīlī,

— ņemot vērā ES Nodokļu novērošanas centra 2022. gada decembra darba dokumentu *"Tax Planning by European Banks"* ("Eiropas banku nodokļu plānošana"),

([2]) OV L 333, 27.12.2022., 1. lpp.
([3]) OV C 423, 7.11.2022., 1. lpp.

— ņemot vērā ECB banku uzraudzības, EBI un VNV 2023. gada 20. marta kopīgo paziņojumu par Šveices iestāžu 2023. gada 19. marta paziņojumu,

— ņemot vērā Parlamenta Ekonomikas un monetārās komitejas priekšsēdētāja parakstīto 2022. gada 7. decembra deklarāciju par Eiropas noguldījumu apdrošināšanas sistēmu, par kuru vienojās sešu Parlamenta politisko grupu (PPE, S&D, "Renew Europe", Verts/ALE, ECR un "The Left") koordinatori,

— ņemot vērā 2019. gada 14. marta rezolūciju par dzimumu līdzsvaru, izvirzot kandidātus amatiem ES ekonomikas un monetāro lietu jomā ([4]),

— ņemot vērā 2021. gada 25. marta rezolūciju par euro starptautiskās nozīmes stiprināšanu ([5]),

— ņemot vērā Reglamenta 54. pantu,

— ņemot vērā Ekonomikas un monetārās komitejas ziņojumu (A9-0177/2023),

A. tā kā banku savienību (BS) pašlaik veido vienotais uzraudzības mehānisms (VUM) un vienotais noregulējuma mehānisms (VNM), un tās pamatā ir vienots noteikumu kopums, kas nodrošina pilnīgu saskaņotību starp uzraudzību un banku krīžu pārvaldību un ir neatņemama ES finanšu stabilitātes sastāvdaļa; tā kā Noguldījumu garantiju sistēmu direktīvā ([6]) gan ir noteikti augsti minimālie standarti noguldījumu aizsardzības jomā, taču BS izveide joprojām nav pabeigta, kamēr nav izveidots tās trešais pīlārs — Eiropas noguldījumu apdrošināšanas sistēma (ENAS);

B. tā kā, neraugoties uz visiem centieniem, vienošanās par ENAS vēl nav panākta; tā kā Eiropas Parlamenta deputāti ir aicinājuši vērienīgi pārskatīt krīzes pārvaldības un noguldījumu apdrošināšanas (KPNA) satvaru, kas varētu palīdzēt pārvarēt šķēršļus ENAS izveidei; tā kā šo sistēmu tomēr nevajadzētu uzskatīt par ENAS aizstājēju; tā kā ENAS izveide joprojām ir prioritāte;

C. tā kā tika panākta vienošanās par Vienotā noregulējuma fonda (VNF) atbalsta mehānisma izveidi, bet tā kā šis atbalsta mehānisms joprojām nav ieviests;

D. tā kā BS izveide būtu pozitīva attīstība iedzīvotājiem un ES ekonomikai, jo tā nodrošinātu pamatu stabilākai banku sistēmai, samazinātu sistēmisko risku, uzlabotu un padarītu godīgāku konkurenci, uzlabotu patērētāju izvēles iespējas, paplašinātu pārrobežu banku pakalpojumu iespējas un piekļuvi mazumtirdzniecības finanšu pakalpojumiem, palielinātu investīcijas ekonomikā, mājsaimniecībām un uzņēmumiem nodrošinātu labāku piekļuvi finansējumam un samazinātu izmaksas banku klientiem;

E. tā kā BS ir atvērta visām ES dalībvalstīm;

F. tā kā stabila, noturīga, dinamiska un konkurētspējīga banku nozare ir būtiska ekonomikas izaugsmei, inovācijai un investīcijām, kā arī zaļās pārkārtošanās finansēšanai un mazo un vidējo uzņēmumu (MVU) atbalstam;

G. tā kā Krievijas agresija pret Ukrainu un tās ekonomiskās un sociālās sekas tieši un netieši ietekmē ES banku nozari; tā kā šī ietekme ir jānovērš, veicot atbilstošus pasākumus ar mērķi nodrošināt nozares finanšu stabilitāti; tā kā ES bankām ir izšķiroša nozīme nodrošinot, ka tiek pastāvīgi īstenotas un ievērotas sankcijas pret Krieviju, ko ES noteica kā atbildi uz iebrukumu;

H. tā kā banku nozare ir apliecinājusi noturību pret Covid-19 pandēmijas izraisīto krīzi, pateicoties arī valstu politiskiem ārkārtas glābšanas pasākumiem un noturīgam ES regulatīvajam satvaram; tā kā, ES banku nozarei atgūstoties no pandēmijas izraisītās krīzes, ES ir jāturpina uzturēt augstus standartus, jo īpaši attiecībā uz kapitāla prasībām un riska pārvaldības praksi, lai nodrošinātu nozares noturību nākotnē;

([4]) OV C 23, 21.1.2021., 105. lpp.
([5]) OV C 494, 8.12.2021., 118. lpp.
([6]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/49/ES (2014. gada 16. aprīlis) par noguldījumu garantiju sistēmām (OV L 173, 12.6.2014., 149. lpp.).

I. tā kā, neraugoties uz pandēmijas un kara Ukrainā izraisītajām problēmām, kopējais ienākumus nenesošu kredītu (INK) īpatsvars 2022. gada 3. ceturksnī turpināja samazināties un bija 2,29 %; tā kā to palīdzēja nodrošināt kredītmaksājumu moratorijs un atkārtotas sarunas par kredītu ar klientiem; tā kā iespējama aktīvu kvalitātes pasliktināšanās un INK īpatsvara pieaugums var sākties pēc tam, kad pilnībā būs beigušies Covid-19 krīzes laikā ieviestie pagaidu atbalsta pasākumi;

J. tā kā joprojām nav pietiekami atrisināti jautājumi par struktūrām, kas ir "pārāk lielas, lai bankrotētu", un "pārāk savstarpēji saistītas, lai bankrotētu", neraugoties uz apņemšanos, kas tika pausta pēc lielās finanšu krīzes, un ievērojamo darbu, kas tika un joprojām tiek veikts;

K. tā kā nebanku finanšu starpnieku nozare turpina augt, radot papildu riskus finanšu stabilitātei; tā kā banku finansiāla iesaistīšanās darījumos ar nebanku finanšu starpniekiem joprojām ir augstā līmenī, jo abi ir savstarpēji finansiāli saistīti;

L. tā kā banku nozarei ir izšķiroša nozīme gan ekonomikas atveseļošanā pēc Covid-19 krīzes un enerģētikas krīzes, turklāt jo īpaši svarīgi tas ir MVU, gan arī pārejā uz ilgtspējīgu ekonomiku; tā kā šai nozarei ir būtiska nozīme ietaupījumu novirzīšanā produktīvām investīcijām; tā kā tāpēc banku nozarei būtu jāatturas no pārmērīgas iesaistīšanās spekulatīvās darbībās;

M. tā kā galvenajiem mērķiem, izstrādājot banku nozares ekonomisko politiku, vajadzētu būt līdz minimumam samazināt: 1) banku bankrota iespējamību, 2) bankrotējošu banku ekonomisko ietekmi un 3) sistēmisku banku krīžu risku;

N. tā kā ilgtspējas riski bankas ietekmē dažādos veidos, tostarp ar kredītrisku vai reputācijas risku;

O. tā kā finanšu digitalizācija ir radījusi gan ievērojamu tehnoloģisko progresu ES banku nozarē, kā rezultātā ir palielinājusies banku pakalpojumu sniegšanas efektivitāte un banku nozarei paveras plašas iespējas, gan izraisa arī problēmas, tostarp saistībā ar kiberriskiem, jo bankas arvien vairāk izmanto informācijas un komunikāciju tehnoloģijas, kā arī saistībā ar datu privātumu, reputācijas riskiem, nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas (NILL) riskiem, patērētāju aizsardzības problēmām un sociālo atstumtību; tā kā Digitālās darbības noturības akts, kas stāsies spēkā 2025. gadā, nodrošinās bankām stabilu satvaru ar mērķi sagatavoties kiberapdraudējumiem un cīnīties ar tiem;

P. tā kā ES NILL novēršanas satvarā joprojām pastāv būtiskas nepilnības, ir vajadzīga pastiprināta, saskaņota un efektīva NILL novēršanas uzraudzība un īstenošana, lai aizsargātu ES finanšu sistēmas integritāti un nodrošinātu tās aizsardzību pret draudiem no augsta riska trešām valstīm; tā kā joprojām pastāv būtiskas atšķirības ES valstu iestāžu pieejās attiecībā uz NILL novēršanas uzraudzību un teroristu finansēšanas apkarošanas uzraudzību, kā arī ES tiesību aktu par NILL novēršanu piemērošanā; tā kā NILL tiesību aktu kopuma pabeigšanai būtu jānostiprina NILL noteikumi un jānodrošina šo noteikumu konsekventa un efektīva īstenošana, tostarp izveidojot ES NILL uzraudzības iestādi, lai tādējādi stiprinātu ES banku sistēmu;

Q. tā kā turpinās darbs pie ES banku tiesību aktu kopuma, kas nodrošinās pienācīgu satvaru banku kapitāla pietiekamības, stresa testu un likviditātes prasību jomā;

R. tā kā vienlīdzīgas piekļuves nodrošināšana finanšu pakalpojumiem un augsta līmeņa aizsardzība visiem ieguldītājiem un noguldītājiem ir BS un kapitāla tirgu savienības (KTS) pamatā; tā kā patērētāji, ieguldītāji un noguldītāji būtu pienācīgi jāinformē par visiem lēmumiem, kas tos ietekmē;

S. tā kā Eiropas banku nozare lielākoties joprojām ir galvenā uzņēmumu finansētāja, kas rada ievērojamu atkarību no šīs nozares, un tas ir pretstatā citām jurisdikcijām, kurās ievērojamu finansējuma daļu uzņēmumiem nodrošina kapitāla tirgi;

T. tā kā ECB lēmums inflācijas samazināšanas nolūkā paaugstināt procentu likmes nekavējoties atspoguļojās mājsaimniecību un uzņēmumu bankām maksājamos procentos, tādējādi palielinot banku peļņu un noguldītāju ienākumus, bet negatīvi ietekmējot kredītņēmēju spēju atmaksāt aizdevumus; tā kā straujais procentu likmju kāpums rada arī riskus bankām, īpaši dažu to bilancē esošo aktīvu vērtības iespējamu samazināšanos;

U. tā kā KTS izveidei ir jāizstrādā kopīgi noteikumi un efektīvi instrumenti, lai mazinātu vienotā tirgus sadrumstalotību, atvieglotu piekļuvi alternatīviem finansēšanas līdzekļiem un novērstu kapitāla aizplūšanu un nodokļu apiešanas shēmas;

V. tā kā BS izveides pabeigšana ievērojami palīdzētu pārraut "nolemtības loku", kas saista bankas un valstis, tostarp samazinot banku riska darījumu koncentrāciju pret savu valsti, tādējādi saglabājot ES banku nozares noturību, novēršot publisko līdzekļu izmantošanu tādu banku glābšanai, kurām draud bankrots, un vairojot uzņēmumu, ieguldītāju un iedzīvotāju uzticēšanos ES finanšu sistēmai;

W. tā kā saskaņā ar VUM analīzi ENAS ieviešanu nevajadzētu saistīt ar turpmākiem riska samazināšanas kritērijiem ([7]);

X. tā kā krīžu pārvaldība visā ES un BS joprojām ir sadrumstalota, kā rezultātā banku un jurisdikciju starpā netiek nodrošināti vienlīdzīgi konkurences apstākļi; tā kā KPNA satvaram būtu jānodrošina, ka visas bankas piemēro konsekventu un efektīvu pieeju, kā arī jāveicina finanšu stabilitātes saglabāšana, līdz minimumam jāsamazina nodokļu maksātāju naudas izmantošana un jānodrošina vienlīdzīgi konkurences apstākļi visā ES;

Y. tā kā stabilākai, konkurētspējīgākai un konverģentākai ekonomikas un monetārajai savienībai ir nepieciešama BS papildināšana ar tās trešo pīlāru — pilnvērtīgu ENAS, kā arī ir nepieciešama padziļināta un pilnībā funkcionējoša KTS un eurozonas drošais aktīvs;

Z. tā kā ES un Apvienotā Karaliste pašlaik ir apņēmušās saglabāt regulatīvo un uzraudzības sadarbību finanšu pakalpojumu jomā; tā kā šādai uz sadarbību balstītai pieejai vajadzētu būt ES un Apvienotās Karalistes ilgtermiņa attiecību pamatā; tā kā Komisija pagarinās pagaidu atļauju, kas ļauj ES bankām un fondu pārvaldniekiem izmantot Apvienotās Karalistes klīringa iestādes; tā kā vēl nav parakstīts solītais ES un Apvienotās Karalistes saprašanās memorands par sadarbību regulējuma jomā,

Vispārīgi apsvērumi

1. pauž visstingrāko nosodījumu Krievijas agresijai pret Ukrainu un tās postošajai ietekmei uz Ukrainas tautu; atzīmē, ka Krievijas iebrukumam ir bijušas arī sociālas, ekonomiskas un finansiālas sekas ES, tostarp inflācijas saasināšanās; atzīmē, ka banku tiešie riska darījumi ar Krieviju un Ukrainu ir ierobežoti, taču banku nozari var ietekmēt netiešā ietekme; aicina ECB, EBI un valstu kompetentās iestādes uzraudzīt norises saistībā ar karu Ukrainā, jo īpaši to ietekmi uz ES finanšu iestādēm, piemēram, iespējamo aktīvu kvalitātes pasliktināšanos; tādēļ uzsver, cik svarīga ir prudenciāla riska pārvaldība un atbilstoša uzkrājumu veidošana; norāda, ka saskaņā ar ECB Uzraudzības valdes priekšsēdētāja teikto ([8]) pēc enerģijas cenu kāpuma palielinājies banku riska darījumu apjoms ar energoietilpīgiem uzņēmumiem un atvasinātajiem finanšu instrumentiem enerģijas nozarēs; uzsver, ka bankas saskaras ar paaugstinātu darījumu partneru risku, jo bankām, kas darbojas kā klīringa dalībnieki saviem klientiem, tiek pieprasītas papildu drošības rezerves; uzsver, ka bankām būtu jāstiprina sava noturība pret makroekonomikas un finanšu satricinājumiem; aicina ECB un valstu kompetentās iestādes pieņemt atbilstīgus uzraudzības pasākumus, lai nepieļautu, ka enerģētikas krīze noved pie finanšu krīzes;

2. seko līdzi pašreizējām norisēm finanšu tirgos pēc *"Silicon Valley Bank"* un divu citu vidēja lieluma ASV banku bankrota, kā arī pēc tam, kad banka *"UBS"* pārņēma banku *"Credit Suisse"*; atzinīgi vērtē EBI, VNV un ECB banku uzraudzības 2023. gada 20. marta kopīgo paziņojumu par Šveices iestāžu 2023. gada 19. marta paziņojumu;

3. uzsver, ka KTS padziļināšana un BS izveides pabeigšana palīdzēs nodrošināt labākus nosacījumus Eiropas ekonomikas finansēšanai gan mājsaimniecībām, gan uzņēmumiem, kas joprojām lielā mērā ir atkarīgi no banku kredītiem nolūkā sekmēt investīcijas un darbvietu radīšanu, vienlaikus veicinot Eiropas ekonomikas noturību un pāreju uz ilgtspējīgu ekonomiku;

4. atgādina, ka BS ir ļoti svarīgs ekonomiskās un monetārās savienības (EMS) un vienotā tirgus papildinājums, kas ES līmenī saskaņo atbildību par uzraudzību, noregulējumu un finansēšanu, un tas nozīmē, ka bankas visā eurozonā ievēro vienus un tos pašus noteikumus; atzinīgi vērtē ievērojamo progresu, kas panākts kopš 2008. gada finanšu krīzes, izveidojot vienoto noteikumu kopumu, VUM un VNM; uzsver, ka Eiropas bankas tagad ir labākā situācijā, lai izturētu finanšu satricinājumus, un ir ieviesti noregulējuma mehānismi, lai banku maksātnespējas gadījumā nevajadzētu izmantot nodokļu maksātāju naudu;

([7]) ECB, Pārskats par Eiropas Parlamenta ieguldījumu, kas sniegts saistībā ar tā rezolūciju par 2020. gada ziņojumu par banku savienību, 2021. gads, 11. lpp.

([8]) ECB Uzraudzības valdes priekšsēdētāja paziņojums Parlamenta Ekonomikas un monetāro lietu komitejas rīkotā uzklausīšanā 2022. gada 1. decembrī.

5. norāda, ka valstu atbalsta pasākumi apvienojumā ar ECB monetārās politikas lēmumiem un regulatīvajām korekcijām ļāva banku nozarei darboties kā amortizatoram ekonomikas krīzes laikā, ko izraisīja Covid-19 pandēmija; novērtē to, ka pēc 2008. gada ieviesto prudenciālo prasību pastiprināšana ir uzlabojusi ES banku nozares noturību; tomēr pauž bažas par to, ka tagad INK īpatsvars var palielināties, jo pakāpeniski tiek pārtraukti ar Covid-19 pandēmiju saistītie valsts atbalsta pasākumi; pauž bažas par negatīvo ietekmi uz finanšu stabilitāti, ko radītu pieaugošais kredītsaistību neizpildes risks un iespējamais INK apjoma pieaugums; norāda, ka dividenžu sadales un akciju atpirkšanas pagaidu apturēšana efektīvi nodrošināja banku noturību Covid-19 krīzes laikā; atzīmē, ka citas finanšu iestādes šo instrumentu nav konsekventi piemērojušas, lai gan arī citu nozaru uzraudzības iestādes sniedza līdzīgus ieteikumus; aicina krīzes laikā apsvērt iespēju ieviest ar risku koriģētu ierobežojumu attiecībā uz dividendēm un atpirkšanu;

6. uzsver, ka ES būtu taisnīgi un visaptveroši, savlaicīgi un pienācīgi jāīsteno Bāzeles III reforma; uzskata, ka ES banku specifika būtu jāņem vērā, ja ir pietiekami un pārliecinoši pierādījumi, ka starptautiskajā regulējumā šīs īpatnības nav ņemtas vērā, lai nodrošinātu ES banku konkurētspēju un līdzvērtīgus konkurences apstākļus starptautiskā mērogā, kā uzsvērts Parlamenta 2016. gada 23. novembra rezolūcijā ([9]); norāda, ka EBI un ECB nāca klajā ar kopīgu paziņojumu, kurā aicināja ES pildīt savas starptautiskās saistības;

7. pauž bažas par augsto inflācijas līmeni, proti, 8,4 % 2022. gadā; norāda, ka, reaģējot uz šo inflācijas kāpumu, ECB nolēma paaugstināt galveno refinansēšanas operāciju procentu likmi no 0 % līdz 3 %; uzsver, ka pašreizējais inflācijas kāpums galvenokārt ir piedāvājuma puses parādība, ko lielā mērā nosaka ārējie faktori, jo īpaši Krievijas karš pret Ukrainu un piegādes ķēžu traucējumi Covid-19 krīzes dēļ, padarot monetārās politikas instrumentus mazāk efektīvus inflācijas samazināšanā; atgādina, ka ECB galvenais mērķis ir garantēt cenu stabilitāti, ko definē kā 2 % inflāciju vidējā termiņā; atzīst, ka augsta inflācija un augstākas procentu likmes rada sociālu un ekonomisku negatīvu ietekmi, tostarp skar mājsaimniecību un uzņēmumu spēju atmaksāt aizdevumus un veikt nepieciešamos ieguldījumus, lai līdz 2050. gadam ES pārveidotu par oglekļa ziņā neitrālu ekonomiku;

8. uzsver, ka procentu likmes, ko dažādās dalībvalstīs piedāvā mājsaimniecībām un MVU, ir ļoti atšķirīgas; mudina ES iestādes un struktūras apsvērt pasākumus, lai atvieglotu slogu hipotekāro kredītu turētājiem un MVU dalībvalstīs ar augstākām aizdevumu likmēm nolūkā nodrošināt, ka visi iedzīvotāji un uzņēmumi ar taisnīgām un konkurētspējīgām procentu likmēm var piekļūt tik ļoti nepieciešamajam kapitālam;

9. uzsver banku sistēmas nozīmi, atbalstot pāreju uz oglekļneitrālu ekonomiku; uzskata, ka jaunā ģeopolitiskā vide palielina šīs pārejas steidzamību, jo īpaši nepieciešamību investēt atjaunīgos enerģijas avotos; uzsver, cik ārkārtīgi svarīgi ir, lai šī pāreja būtu sociāli taisnīga; atgādina ECB atzīto, ka šīs pārejas izmaksas būs zemākas nekā nerīkošanās izmaksas;

10. atzinīgi vērtē VUM 2022. gadā veikto klimata stresa testu un ņem vērā 2024. gadam noteiktos mērķus; atzinīgi vērtē VUM jau veiktos turpmākos pasākumus, tostarp labas prakses piemēru izplatīšanu, kas veicina informācijas apmaiņu un zināšanu izplatīšanu visā banku nozarē; atgādina, ka VUM var noteikt 2. pīlāra prasības bankām, kuras neievēro stresa testa ietvaros sniegtos ieteikumus; atkārtoti pauž bažas par finanšu riska darījumiem, kas izriet no klimata riskiem;

11. atzinīgi vērtē to, ka EBI ir pieņēmusi saistošus standartus un vienotas veidnes attiecībā uz banku sniegto informāciju par vides, sociālajiem un pārvaldības (VSP) riskiem; uzskata, ka šāda informācijas atklāšana uzlabotu ieinteresēto personu informāciju par iestāžu pakļautību VSP riskiem un stratēģijām to novēršanai un tādējādi palīdzētu novērst datu trūkumu par VSP riskiem;

([9]) Eiropas Parlamenta 2016. gada 23. novembra rezolūcija par "Bāzele III" vienošanās finalizāciju (OV C 224, 27.6.2018., 45. lpp.).

12. atzīmē, ka Korporatīvo ilgtspējas ziņu sniegšanas direktīvas ([10]) pieņemšana nodrošinās informācijas par ilgtspēju konsekvenci, salīdzināmību un uzticamību gan finanšu, gan nefinanšu nozarē;

13. ar interesi seko līdzi Komisijas un ECB veiktajam darbam saistībā ar digitālo euro; gaida Komisijas tiesību akta priekšlikumu un ECB Padomes lēmumu par digitālo euro; atgādina, ka šim lēmumam jābalstās uz visaptverošu novērtējumu par centrālās bankas digitālās valūtas riskiem un ieguvumiem; norāda, ka digitālo euro ieviešanā prioritāte ir jāpiešķir augsta līmeņa privātumam, datu aizsardzībai, maksājumu datu konfidencialitātei, kibernoturībai un drošībai;

14. atzinīgi vērtē to, ka Horvātija tagad ir divdesmitā dalībvalsts, kas pievienojusies eurozonai; aicina ES dalībvalstis, kuras vēl nav pievienojušās BS, veikt pasākumus, lai tai pievienotos; atgādina, ka jaunu dalībvalstu pievienošanās eurozonai ir atkarīga no tā, vai attiecīgajā dalībvalstī ir stabila un efektīva NILL novēršanas sistēma;

15. mudina bankas izmantot digitalizācijas sniegtās iespējas, tostarp veicot investīcijas IT sistēmās un pētniecībā un izstrādē un pilnībā īstenojot Digitālās darbības noturības aktā noteiktās prasības, vienlaikus saglabājot augstu patērētāju un ieguldītāju aizsardzības līmeni, jo īpaši neaizsargātām grupām ar zemu digitālo vai finanšu pratības līmeni; atzinīgi vērtē progresu, kas panākts pie tiesību aktu kopuma digitālo finanšu jomā; uzskata, ka ir jāpastiprina patērētāju aizsardzība digitālajā kontekstā un ka prioritāte jāpiešķir finansiālajai iekļaušanai, jo īpaši uzlabojot digitālo un finanšu pratību;

16. uzsver, ka mazumtirdzniecības finanšu pakalpojumiem ir nepieciešams labi funkcionējošs vienotais tirgus; atzīmē, ka finanšu iestāžu iekasēto maksu un atlīdzību līmenis un klāsts ievērojami atšķiras gan ES, gan vienas dalībvalsts finanšu iestādēs, tādējādi kavējot pakalpojumu sniedzēju salīdzināmību un kaitējot patērētāju interesēm; aicina uzlabot patērētāju aizsardzības sistēmu, tostarp gaidāmajā stratēģijā par individuālajiem ieguldītājiem; norāda uz banku mazumtirdzniecības pakalpojumu nozares konsolidāciju dažās dalībvalstīs un no tās izrietošo banku privātklientu izvēles iespēju samazināšanos; atzīmē banku uzraudzības problēmas, ko rada lielas, sistēmiski nozīmīgas iestādes; uzsver priekšrocības, ko sniedz diversificēta un konkurētspējīga banku nozare Eiropā; aicina Komisiju izvērtēt šķēršļus un barjeras, ar ko patērētāji saskaras, izmantojot mazumtirdzniecības banku pakalpojumus, un ierosināt risinājumus ar mērķi nodrošināt, ka patērētāji var izmantot mazumtirdzniecības finanšu pakalpojumus pāri robežām;

17. atzinīgi vērtē *NextGenerationEU* instrumenta izveidi un uzsver tā svarīgo lomu ekonomikas atveseļošanā pēc Covid-19 krīzes un makroekonomiskās stabilitātes saglabāšanā; uzskata, ka tas jāizmanto kā iespēja palielināt valsts un privātās investīcijas un atbalstīt ekonomikas modernizāciju; uzsver, ka ES droša aktīva izveide varētu palīdzēt mazināt negatīvo atgriezenisko saikni starp valstīm un to banku nozarēm; uzskata, ka *NextGenerationEU* nodrošina augstas kvalitātes un zema riska Eiropas aktīvus, kas ļauj līdzsvarot valsts obligāciju īpatsvaru banku bilancēs;

18. pauž nožēlu, ka nav izdevies nodrošināt pilnīgu dzimumu līdzsvaru ES finanšu iestādēs un struktūrās; jo īpaši pauž nožēlu par to, ka sievietes joprojām ir nepietiekami pārstāvētas vadošos amatos banku un finanšu pakalpojumu jomā; uzsver, ka dzimumu līdzsvars valdēs un darba ņēmēju vidū sniedz gan sociālu, gan ekonomisku labumu; atzinīgi vērtē to, ka pēc vairākiem nesekmīgiem gadiem nesen tika apstiprināta direktīva par dzimumu līdzsvara uzlabošanu biržā kotēto uzņēmumu direktoru vidū un ar to saistītie pasākumi ([11]); aicina finanšu iestādes regulāri atjaunināt savu daudzveidības un integrācijas politiku un palīdzēt veicināt veselīgu darba kultūru, kurā prioritāte ir iekļaušana; aicina uzraudzības iestādes izmantot savas uzraudzības pilnvaras attiecībā uz daudzveidību un dzimumu līdzsvaru finanšu iestāžu vadības struktūrās;

([10]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2022/2464 (2022. gada 14. decembris), ar ko attiecībā uz korporatīvo ilgtspējas ziņu sniegšanu groza Regulu (ES) Nr. 537/2014, Direktīvu 2004/109/EK, Direktīvu 2006/43/EK un Direktīvu 2013/34/ES (OV L 322, 16.12.2022., 15. lpp.).

([11]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2022/2381 (2022. gada 23. novembris) par dzimumu līdzsvara uzlabošanu biržā kotētu uzņēmumu direktoru vidū un saistītiem pasākumiem (OV L 315, 7.12.2022., 44. lpp.).

19. pauž dziļu nožēlu par to, ka ne ECB Padomē, ne ECB Uzraudzības valdē un VNV Valdē nav nodrošināts dzimumu līdzsvars; aicina ES iestādes un struktūras par prioritāti izvirzīt uzdevumu pēc iespējas ātrāk panākt pilnīgu dzimumu līdzsvaru, tostarp iesniedzot dzimumu ziņā līdzsvarotus kandidātu sarakstus attiecībā uz visām nākotnē paredzētajām iecelšanām amatā, kurām nepieciešama Parlamenta piekrišana, arī ECB un ES augstākā līmeņa finanšu iestādēs, cenšoties katrā kandidātu izvirzīšanas procedūrā iekļaut vismaz vienu sievieti un vienu vīrieti; atgādina savu 2019. gada 14. marta rezolūciju, kuras mērķis bija nodrošināt dzimumu līdzsvaru, izvirzot kandidātus amatiem ES ekonomikas un monetāro lietu jomā; atkārtoti apliecina apņemšanos neņemt vērā kandidātu sarakstus, kuros nav ievērots dzimumu līdzsvara princips;

Uzraudzība

20. atzīmē, ka kopš 2022. gada sākuma VUM banku pirmā līmeņa pamata kapitāla rādītājs ir samazinājies līdz 14,74 % un likviditātes seguma rādītājs arī ir samazinājies līdz 162,03 % ([12]); atzinīgi vērtē to, ka INK apjoms banku bilancēs turpināja samazināties, lai gan dažādā apjomā un neraugoties uz atšķirīgo līmeni dažādās dalībvalstīs; tomēr pauž bažas par aktīvu kvalitātes pasliktināšanos, ko izraisa augstākas procentu likmes; norāda, ka otrā posma aizdevumi ir palielinājušies līdz 9,5 % no banku kopējiem aizdevumiem, kas ir augstākais līmenis kopš 2018. gada, un ka šis pieaugums ir ļoti koncentrēts dažās dalībvalstīs; uzsver, ka dažos tirgus segmentos, tostarp nekustamā īpašuma nozarē, veidojas neaizsargātība; uzsver, ka bankām būtu jāuztur pietiekams kapitāls un likvīdi aktīvi, lai pārvarētu Krievijas kara izraisītās ekonomiskās sekas;

21. norāda, ka banku bilanču risku samazināšana veicinātu stabilāku, spēcīgāku un uz ekonomikas izaugsmi vērstu BS; uzskata, ka INK samazināšanas uzraudzībai arī turpmāk jābūt vienai no uzraudzības prioritātēm, taču ievērojot līdzsvaru un ņemot vērā dekapitalizācijas riskus un ietekmi uz debitoriem; aicina likumdevējus turpināt izstrādāt atbilstošu sistēmu, lai īstenotu šo prioritāti;

22. norāda, ka ECB ir pārskatījusi savas uzraudzības prioritātes nākamajiem trim gadiem, proti, 1) stiprināt noturību pret tūlītējiem makrofinansiāliem un ģeopolitiskiem satricinājumiem, 2) risināt digitalizācijas problēmas un stiprināt vadības struktūru vadības spējas un 3) pastiprināt centienus klimata pārmaiņu novēršanā;

23. norāda, ka banku nozares rentabilitāte pagājušajā gadā ir palielinājusies, sasniedzot augstāko līmeni 14 gadu laikā, kas liecina par ES banku konkurētspējas uzlabošanos; atzīst, ka ir svarīgi izmantot peļņu, lai veidotu rezerves, nodrošinātu finanšu sistēmas stabilitāti, kā arī finansētu Eiropas ekonomiku;

24. uzsver, ka, vidēji, piecas lielākās bankas ES dalībvalstīs tur 68 % no visiem banku aktīviem tirgū, dažos gadījumos pārsniedzot pat 80 %, un ka 37 ES lielāko banku rīcībā ir 71,4 % no iekšzemes banku kopējiem aktīviem;

25. uzskata, ka labi diversificēta banku nozare, kas ietver arī mazās un vietējās bankas, kā arī valsts un kooperatīvās bankas, ir labs risinājums uzņēmumiem un mājsaimniecībām; uzsver sistēmiskos riskus, kas izriet no savstarpējās saiknes un sarežģītības, kas ir pamatā "pārāk liela, lai bankrotētu" problēmai, kura motivēja ES iestāžu nozīmīgo darbu šajā jomā, un aicina to turpināt;

26. atzīmē, ka dažu banku riska darījumi ar iekšzemes valsts parāda vērtspapīriem joprojām ir augsti saistībā ar nepieredzēti lielajām publiskā finansējuma vajadzībām kopš Covid-19 krīzes; atgādina, ka viens no galvenajiem BS mērķiem ir pārraut saikni starp banku un suverēnajiem riskiem, kā arī saglabāt finanšu stabilitāti un aizsargāt nodokļu maksātāju naudu; ņem vērā Bāzeles Banku uzraudzības komitejas (BCBS) darbu suverēnā riska jomā; uzskata, ka ES risinājumam jāatbilst starptautiskajiem standartiem;

27. uzsver, ka bankām ir izšķiroša nozīme pārejā uz ilgtspējīgu ekonomiku un nodrošinot, ka ES spēj izpildīt savas saistības vides jomā; norāda, ka šādai pārejai ir vajadzīgas ievērojamas investīcijas; atzīmē, ka būtu jādod iespēja arī MVU sniegt ieguldījumu šajā pārejā; aicina apsvērt iespēju noteikt īpašas prudenciālās prasības darbībām, kas saistītas ar augstiem VSP riskiem; atzīmē, ka finanšu iestādes turpina finansēt ar fosilo kurināmo saistītas darbības, neraugoties uz to, ka klimata pārmaiņas būtiski apdraud finanšu stabilitāti;

([12]) ECB, *"Publication of supervisory data"* ("Uzraudzības datu publiskošana"), skatīts 2022. gada 28. aprīlī.

28. atgādina, ka "Pārejas uz ilgtspējīgu ekonomiku finansēšanas stratēģijas" ietvaros Komisija apņēmās rīkoties, lai nodrošinātu, ka attiecīgi VSP riski tiek sistemātiski aptverti kredītreitingos, un ar interesi seko līdzi gaidāmajam tiesību akta priekšlikumam šajā jomā;

29. uzsver saikni starp NILL novēršanu un prudenciālajiem riskiem; mudina prudenciālos uzraudzītājus, veicot uzraudzības darbības, pilnībā ņemt vērā NILL radītos riskus un koordinēt savu darbību ar iestādēm, kas atbildīgas par NILL novēršanu, un iestādēm, kas vēršas pret teroristu finansēšanu; aicina likumdevējus ātri vienoties par NILL novēršanas tiesību aktu kopumu, tostarp par jaunas NILL novēršanas iestādes izveidi, kurai jānodrošina pienācīgi resursi; uzsver, ka NILL novēršanas iestādes izveide ir unikāla iespēja uzlabot un vienkāršot koordināciju un informācijas apmaiņu starp prudenciālajiem uzraudzītājiem un NILL novēršanas iestādēm; uzskata, ka ES augsta riska trešo valstu saraksta izveides procedūra būtu jāpilnveido, tostarp ES finanšu nozares integritātes aizsardzības procesā iesaistot NILL novēršanas iestādi; uzsver, ka bankas darbojas kā vārtziņi cīņā pret nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu un ka tādēļ tām ir jābūt ieviestām stabilām riska pārvaldības sistēmām un tās efektīvi jāuzrauga;

30. aicina Komisiju nodrošināt, ka visi NILL novēršanas noteikumi tiek piemēroti; ņem vērā to, ka ir sāktas pārkāpuma procedūras pret dalībvalstīm, kuras nepareizi piemēro piekto direktīvu par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršanu ([13]);

31. atkārtoti norāda, ka bankām pielīdzināmu institūciju gadījumā sistēmiski riski var rasties tur, kur kredīta starpniecība notiek vidē, kurā regulatīvie standarti un uzraudzība ir vaļīgāka nekā parasto banku gadījumā; uzsver riskus, kas izriet no banku riska darījumiem ar nebanku nozari; uzsver nepieciešamību palielināt nebanku finanšu starpnieku noturību, tostarp izstrādājot īpašus regulatīvus un uzraudzības instrumentus, lai novērstu likviditātes krīzi; aicina Komisiju vajadzības gadījumā iesniegt attiecīgus tiesību aktu priekšlikumus;

32. uzsver nepieciešamību turpināt uzraudzības konverģenci starp valstu kompetentajām iestādēm, lai nodrošinātu vienlīdzīgus konkurences apstākļus ES jurisdikcijās un vienotajā tirgū, jo tas galu galā palīdzēs atbalstīt finanšu stabilitāti ES un valstu līmenī;

33. norāda, ka kriptoaktīvi finanšu sistēmā rada jaunus sarežģījumus un arī jaunas iespējas; tāpēc atzinīgi vērtē regulas par kriptoaktīvu tirgiem un regulas par līdzekļu un konkrētu kriptoaktīvu pārvedumiem pievienoto informāciju pieņemšanu; uzsver, ka nesenie notikumi tirgū uzsver nepieciešamību turpināt darbu tādās jomās kā decentralizētas finanses, kriptoaktīvu aizdevumu darbības, kriptokonglomerāti un neaizstājamie blokķēžu žetoni; aicina Komisiju vajadzības gadījumā apsvērt attiecīgus tiesību aktu priekšlikumus; atzinīgi vērtē standartu par prudenciālo režīmu banku riska darījumiem ar kriptoaktīviem, ko 2022. gada 16. decembrī pieņēma Bāzeles Banku uzraudzības komiteja, un aicina likumdevējus apsvērt tā ņemšanu vērā Kapitāla prasību regulas ([14]) pašreizējā pārskatīšanā;

34. norāda, ka ir jānodrošina atbilstība starp horizontālajiem pasākumiem un finanšu tirgus regulējumu, jo īpaši attiecībā uz kiberdrošību un digitālo politiku, lai novērstu dublēšanos un birokrātisko slogu;

35. uzsver, ka finanšu iestādēm, kuras izmanto tiešā valsts atbalsta pasākumus, būtu jāpiemēro būtiski ierobežojumi attiecībā uz dividenžu sadali, akciju atpirkšanu un mainīgā atalgojuma maksājumiem;

36. norāda uz problēmām un sarežģījumiem, kas saistīti ar izcelsmes un uzņēmējas valsts jautājumu; norāda, ka lielākai tirgus integrācijai ir vajadzīgi uzticami ES līmeņa aizsardzības pasākumi uzņēmējvalstīm;

([13]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2018/843 (2018. gada 30. maijs), ar ko groza Direktīvu (ES) 2015/849 par to, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai vai teroristu finansēšanai, un ar ko groza Direktīvas 2009/138/EK un 2013/36/ES (OV L 156, 19.6.2018., 43. lpp.).

([14]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 575/2013 (2013. gada 26. jūnijs) par prudenciālajām prasībām attiecībā uz kredītiestādēm un ieguldījumu brokeru sabiedrībām, un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 648/2012 (OV L 176, 27.6.2013., 1. lpp.).

Noregulējums

37. atzinīgi vērtē VNV darbību 2022. gadā, tostarp tās nodrošināto pārvaldību pēc *"Sberbank"* sabrukuma saistībā ar Krievijas karu Ukrainā; atzinīgi vērtē to, ka VNV pārziņā esošās bankas kopumā ir panākušas būtisku progresu noregulējamības un zaudējumu absorbcijas spējas palielināšanas jomā;

38. norāda, ka, lai noregulējuma plāni pilnībā atbilstu juridiskajām prasībām, tajos ir jāiekļauj visaptverošs izvērtējums attiecībā uz ikvienas bankas noregulējamības iespējām, tostarp jānorāda, vai pastāv būtiski šķēršļi noregulējamībai un kā šos šķēršļus var novērst; atzinīgi vērtē noregulējamības kartes publicēšanu; aicina VNV turpināt uzlabot savu lēmumu pārredzamību;

39. atgādina, ka bankām ir jāturpina pildīt savas saistības un pildīt savas galvenās funkcijas arī pēc noregulējuma lēmuma īstenošanas; pauž bažas par likviditātes problēmām, ar kurām noregulējuma gadījumā varētu saskarties liela banka; aicina ES iestādes vienoties par risinājumu, kas nodrošinātu uzticēšanos un uzlabotu paredzamību;

40. pieņem zināšanai VNV darba programmu 2023. gadam; uzsver, ka līdz 2023. gada beigām VNF jābūt pilnībā izveidotam un ka visām bankām jābūt pilnībā noregulējamām, tostarp tām jāsasniedz saistoši mērķi attiecībā uz pašu kapitāla un atbilstīgo saistību minimālajām prasībām; norāda, ka visām bankām ir jāpanāk turpmāks progress;

41. atzinīgi vērtē Eurogrupas vienošanos ieviest VNF atbalsta mehānismu, kas būtu atjaunojama kredītlīnija no Eiropas Stabilizācijas mehānisma (ESM); pauž nožēlu par to, ka 2022. gadā vienošanās netika īstenota, jo kavējās ESM līguma ratifikācija; uzsver VNF izšķirošo lomu nolūkā novērst banku glābšanu no nodokļu maksātāju līdzekļiem; uzsver tā nozīmi krīzes pārvarēšanas satvara stiprināšanā; uzsver, ka VNF ir nozīmīgs solis ceļā uz BS izveides pabeigšanu; aicina visas dalībvalstis pilnībā ratificēt ESM līguma grozījumu nolīgumu, tostarp izveidot kopēju VNF atbalsta mehānismu;

42. norāda, ka ir jānovērš krīžu pārvarēšanas sistēmā konstatētās nepilnības; aicina precizēt un saskaņot sabiedrības interešu novērtējumu tā, lai nodrošinātu konsekventu un paredzamu noregulējuma stratēģiju piemērošanu; aicina labāk saskaņot attieksmi pret mazajām un vidējām bankām un uzsver, ka noregulējuma instrumenti, ko var izmantot VNV, ir jāpapildina ar piekļuvi atbilstīgiem finanšu resursiem, izņemot nodokļu maksātāju naudu; aicina nodrošināt vienlīdzīgus konkurences apstākļus dažādām banku grupu struktūrām un vispiemērotāko noregulējuma stratēģiju, kas nodrošinātu izvēlētās noregulējuma stratēģijas efektīvu īstenošanu; uzsver, ka noregulējuma sistēmai un valsts atbalsta noteikumiem jābūt saskaņotiem; uzsver, ka jau sen bija jāpārskata Banku darbības paziņojums ([15]), jo tas tika publicēts pirms Banku atveseļošanas un noregulējuma direktīvas ([16]) stāšanās spēkā; mudina Komisiju pārskatīt Banku darbības paziņojumu un saskaņot to ar KPNA pārskatīšanas rezultātiem, lai nodrošinātu konsekvenci starp abiem regulējumiem;

43. pauž nožēlu par to, ka Komisija nav ierosinājusi likumdošanas iniciatīvu par KPNA satvaru laikposmā, kurā pati bija apņēmusies savā 2021. gada darba programmā; pieņem zināšanai Komisijas priekšlikumu pārskatīt KPNA satvaru; uzsver, ka KPNA satvars ir jāpārskata vērienīgi un visaptveroši, lai to padarītu konsekventāku, uzticamāku un efektīvāku; atgādina, ka nodokļu maksātāju naudas aizsardzība ir viens no galvenajiem krīzes pārvarēšanas sistēmas mērķiem, ka zaudējumi pirmām kārtām būtu jāsedz akcionāriem un kreditoriem un ka gadījumos, kad efektīvai noregulējuma stratēģiju īstenošanai joprojām ir nepieciešams ārējais finansējums, šādam finansējumam būtu jānāk no nozares finansētiem drošības tīkliem; uzsver, ka uzticama un labi funkcionējoša noregulējuma sistēma ir ārkārtīgi svarīga, lai nodrošinātu finanšu stabilitāti nenoteiktā makroekonomiskajā kontekstā; uzskata, ka KPNA pārskatīšana ir nepieciešams pasākums, kas var palīdzēt pārvarēt šķēršļus ENAS ieviešanu, lai pabeigtu BS izveidi;

([15]) Komisijas paziņojums par valsts atbalsta noteikumu piemērošanu no 2013. gada 1. augusta atbalsta pasākumiem banku labā saistībā ar finanšu krīzi (OV C 216, 30.7.2013., 1. lpp.).

([16]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/59/ES (2014. gada 15. maijs), ar ko izveido kredītiestāžu un ieguldījumu brokeru sabiedrību atveseļošanas un noregulējuma režīmu un groza Padomes Direktīvu 82/891/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2001/24/EK, 2002/47/EK, 2004/25/EK, 2005/56/EK, 2007/36/EK, 2011/35/ES, 2012/30/ES un 2013/36/ES, un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1093/2010 un (ES) Nr. 648/2012 (OV L 173, 12.6.2014., 190. lpp.).

44. pieņem zināšanai jauna VNV priekšsēdētāja un jauna valdes locekļa iecelšanu; norāda, ka VNV vadošajos amatos trūkst dzimumu līdzsvara; mudina VNV risināt šo jautājumu un nodrošināt līdzsvarotāku dzimumu pārstāvību tās vadības amatos;

45. mudina VNV pamatoties uz esošo paraugpraksi un lēmumos turpināt izmantot pārneses stratēģijas;

Noguldījumu apdrošināšana

46. pauž nožēlu, ka BS joprojām ir nepilnīga, jo nav izveidota ENAS; atzīmē, ka, pateicoties Noguldījumu garantiju sistēmu direktīvas īstenošanai, noguldītāju aizsardzība ir uzlabota un saskaņota; atzīst, ka ENAS uzlabotu noguldītāju aizsardzību ES neatkarīgi no tā, kur atrodas viņus apkalpojošā banka; uzskata, ka ENAS sniegtu papildu aizsardzību uzņēmējām dalībvalstīm un tādējādi kopā ar KPNA pārskatīšanu palīdzētu risināt piederības/uzņēmējas valsts jautājumus; atgādina, ka Parlaments ir pilnvarots risināt sarunas par ENAS un ir gatavs atsākt darbu, lai to pabeigtu pēc iespējas ātrāk;

47. uzsver, ka, neraugoties uz Covid-19 pandēmijas ietekmi un karu Ukrainā, INK īpatsvars samazinājies līdz 2,29 %; atzīst ievērojamo progresu, kas panākts banku nozares risku samazināšanā; no otras puses, pauž nožēlu par nepietiekamo progresu riska dalīšanas jomā; aicina izveidot taisnīgu riska dalīšanas mehānismu, izmantojot ENAS, vienlaikus turpinot riska samazināšanas tendenci visās ES valstīs; uzsver, cik svarīgi ir turpināt riska mazināšanas pasākumus, lai BS būtu sekmīga;

48. uzsver riska proporcionalitātes nozīmi attiecībā uz iemaksām noguldījumu garantiju sistēmās un topošajā ENAS; aicina ņemt vērā institucionālo aizsardzības sistēmu specifiku; brīdina, ka, nepiemērojot uz risku balstītu un ar stimuliem saderīgu pieeju, var rasties bezrūpīgas rīcības risks, kad spekulatīvi uzņēmējdarbības modeļi tiek subsidēti no konservatīviem uzņēmējdarbības modeļiem;

49. norāda, ka jebkurā gadījumā ENAS izveidē būtu jāņem vērā skaidri noteikumi par to dalībvalstu dalību, kuras neietilpst eurozonā;

50. pauž nožēlu, ka dalībvalstis turpina darboties ārpus Kopienas satvara, tādējādi mazinot Parlamenta kā likumdevēja lomu; prasa Parlamentu pastāvīgi informēt par diskusijām, kas notiek Eurogrupas un Augsta līmeņa darba grupas ENAS jautājumos līmenī;

51. pieņem zināšanai Eurogrupas 2022. gada 16. jūnija paziņojumu par BS nākotni, atbalsta par ENAS priekšlikumu sarunas risinošo Eiropas Parlamenta deputātu 2022. gada 7. decembra paziņojumā paustos aicinājumus vērienīgi pārskatīt KPNA sistēmu, kas varētu palīdzēt pārvarēt šķēršļus ENAS izveidei, vienlaikus atzīstot, ka šo sistēmu nevajadzētu uzskatīt par ENAS aizstājēju un ka 2015. gada ENAS priekšlikums nebūtu jāatsauc; atkārtoti aicina Padomi izkļūt no strupceļa un konstruktīvi sadarboties ar Parlamentu, lai panāktu vienošanos par ENAS;

52. apzinās, ka ir dažādas ENAS koncepcijas; tomēr uzskata, ka neviens īstermiņa risinājums nedrīkstētu kavēt pilnvērtīgas ENAS izveidi, kas ļautu dalīties zaudējumos, pamatojoties uz konkrētiem kritērijiem;

°
° °

53. uzdod priekšsēdētājai šo rezolūciju nosūtīt Padomei, Komisijai, Eiropas Centrālajai bankai, Eiropas Banku iestādei un Vienotajai noregulējuma valdei.